

DE TONEELMAKERIJ & OORKAAN & STUDIO FIGUR KANTJIL EN DE TIJGER

LESPAKKET > 1

BESTE LEERKRACHT,

Je komt binnenkort met je klas naar de voorstelling *Kantjil en de tijger*. Een muzikale theatervoorstelling van de Toneelmakerij, Oorkaan en Studio Figur.

HET VERHAAL

Indra's oma Billy is ziek. In haar kleine woonkamer wacht de hele familie om afscheid van haar te nemen. Maar dan blijkt oma een laatste wens te hebben die alles op z'n kop zet. Indra schiet haar te hulp en voor ze het weet, buitelt ze een verborgen geschiedenis in. Een geschiedenis waar Indra niks van weet en die zich afspeelt in Indonesië, maar niemand heeft tijd om haar te helpen. Haar moeder is druk met werk of met 'even uitblazen'. Haar zus is druk met grote zussen dingen, haar broer zegt nooit veel en oom Adé heeft een trauma en woont in de kast. Gelukkig krijgt ze hulp uit onverwachte hoek.

Indra maakt kennis met sidekick Kantjil, een magisch Javaans dwerghertje met een verrassende linkerhoek. Samen leggen ze de puzzelstukjes van het verleden. Kun je te oud zijn om vroeger nog een plek te geven? Of te jong voor de geschiedenis van je eigen familie?

Reis mee met Indra en Kantjil op hun zoektocht naar het verleden: episch, kwetsbaar, spannend, confronterend én met een flinke dosis Indische humor.

LESMATERIAAL

Met behulp van dit lesmateriaal kun je het theaterbezoek voorbereiden. Uit ervaring weten we dat een goede voorbereiding de leerlingen helpt om de voorstelling beter te begrijpen.

Na een introductie over de gedeelde geschiedenis van Nederland en Indonesië krijgen de leerlingen de opdracht om net als Indra een verborgen familie verhaal te 'redden'. Met behulp van een interviewschrift kiezen ze iemand uit hun familie om te interviewen over een moment uit hun leven dat ze nooit vergeten zijn. Het mag een groot moment zijn, maar ook een heel klein moment. Het mag grappig, spannend maar ook verdrietig zijn, dat bepaalt degene die het vertelt zelf. Alle verhalen zijn waardevol.

Zo kan je er bijvoorbeeld achterkomen..

- dat je opa ook voetbalde.
- waarom in jouw familie iedereen zijn schoenen bij de deur zet.
- dat je vader ook wel eens heel bang is geweest net als jij.
- waarom je overgrootmoeder niet kon lezen.

Misschien ontfutsel je wel het geheime familierecept!

Kleine en grote verhalen die iets vertellen over de familie of over de familie waarin je wordt opgevoed, zorgen voor verbinding en maken je trots op wie je bent.

DE TONEELMAKERIJ & OORKAAN & STUDIO FIGUR KANTJIL EN DE TJGER

LESPAKKET > 2

VOORBEREIDING

De voorbereiding bestaat uit 4 delen, die elk ongeveer een half uur duren.

Deel 1: vóór de voorstelling

Kennismaking met de gedeelde geschiedenis van Nederland en Indonesië.

Deel 2: voor/na de voorstelling

Op zoek naar een verborgen verhaal. Een interview voorbereiden met behulp van het interviewschrift en als huiswerk: een familielid interviewen.

Deel 3: na de voorstelling

Gesprek over de voorstelling en het opschrijven van het verborgen familie verhaal.

Deel 4: na de voorstelling

Een presentatie!

We hopen dat je de tijd vindt om met dit lespakket aan de slag te gaan en dat het je veel mooie verhalen zal opleveren om te bewaren of om door te vertellen. Mocht je weinig tijd hebben dan is het fijn als je in ieder geval deel 1 en 2 van het lesmateriaal zou kunnen behandelen. We wensen jou en de klas een hele mooie voorstelling toe!

Mocht je vragen hebben over het lesmateriaal mail dan naar lot@toneelmakerij.nl.
Voor praktische vragen over je voorstellingsbezoek kun je contact opnemen met het theater waar je de voorstelling gaat bezoeken.

Hartelijke groet,
De Toneelmakerij, Oorkaan en Studio Figur

Lot Houtepen
lot@toneelmakerij.nl

De Toneelmakerij
Lauriergracht 99c
1016RJ Amsterdam
www.toneelmakerij.nl

HIYAAAA! Go!

DE TONEELMAKERIJ & OORKAAN & STUDIO FIGUR KANTJIL EN DE TIJGER

LESPAKKET > 3

DEEL 1 > INDONESIË EN NEDERLAND

Voorbereiding

🔊 Zet het volgende filmpje van school TV klaar

<https://schooltv.nl/video-item/het-klokhuis-indonesie-in-de-oorlog>

Vertel

We gaan binnenkort met de klas naar de voorstelling *Kantjil en de tijger*. Deze voorstelling gaat over Indra, haar oma Billy en hun familiegeschiedenis.

Indra's oma Billy is ziek. In haar kleine woonkamer wacht de hele familie om afscheid van haar te nemen. Maar dan blijkt oma een laatste wens te hebben die alles op z'n kop zet. Indra schiet haar te hulp en voor ze het weet, buitelt ze een verborgen geschiedenis in. Een geschiedenis waar Indra niks van weet. In haar familie wordt er niet graag over vroeger gepraat.

- Wordt er in jullie families wel eens over vroeger gepraat?
- Wat voor verhalen worden er verteld?

Nederland en Indonesië

Vertel

De geschiedenis van Indra's oma ligt in Indonesië maar van die geschiedenis weet Indra maar weinig. Weet iemand hier iets over Indonesië?

In Nederland wonen wel 2 miljoen mensen die net als Indra wortels hebben in Indonesië.

Dat komt doordat Indonesië tussen 1816 en 1949 een kolonie van Nederland was. Om de voorstelling goed te kunnen begrijpen gaan we even terug de geschiedenis in.

Kijk het filmpje.

Vertel

De mensen die na de onafhankelijkheidsoorlog vanuit Indonesië naar Nederland kwamen hadden veel nare dingen gezien en meegemaakt. Ze praatten weinig over wat er gebeurd was. Ze wilden zich zo goed mogelijk aanpassen en de nare dingen vergeten. Daarbij wist in Nederland bijna niemand wat er echt in Indonesië was gebeurd. Er was weinig steun aanwezig. Het niet willen of kunnen praten over deze geschiedenis door de mensen die deze hebben meegemaakt wordt nu 'het Indisch zwijgen' genoemd.

Veel van de kinderen en kleinkinderen van deze mensen willen graag meer weten over waar ze vandaan komen. Ze vinden het jammer dat hun ouders of grootouders niet over hun geschiedenis willen of kunnen vertellen.

- Wat vinden jullie, stel er is iets in je geschiedenis gebeurd wat pijnlijk is of verdrietig, moet je er dan juist wel of niet over praten?
- Kan je een verhaal wat niet verteld wordt toch voelen?

DE TONEELMAKERIJ & OORKAAN & STUDIO FIGUR

KANTJIL EN DE TJGER

LESPAKKET > 4

DEEL 2 > OP ZOEK NAAR EEN VERBORGEN VERHAAL

Voorbereiding

- ☛ Leg de interviewschriften klaar.
- ☛ Leg scharen en pennen klaar.
- ☛ Kopieer de begeleidende brief, bijlage 2, voor de ouders.

Deel de interviewschriften uit en neem er zelf ook eentje!
Sla het schrift open op bladzijde 2 en laat iedereen daar zijn naam invullen.
Lees daarna gezamenlijk de introductie tot stap 1.
Laat de leerlingen vervolgens stap 1 tot en met stap 3 zelf in stilte voorbereiden.

Mochten er leerlingen zijn voor wie het om een of andere reden moeilijk is om familie te interviewen help deze dan om een geschikte persoon te vinden. Het mag ook familie zijn van een verzorger. Of iemand die veel voor hen betekent.

Lees samen stap 4 en vraag:

- ➔ Waar zijn jullie benieuwd/nieuwsgierig naar bij degene die jullie gaan interviewen?
- ➔ Hoe kan je dat te weten komen?
- ➔ Welke vraag kan je dan het beste stellen?

Vertel

Wat voor verhaal je gaat ontdekken zal bij iedereen anders zijn.

Elk verhaal is belangrijk!

Misschien had je overgrootouder wel dezelfde hobby als jij. Misschien kom je erachter dat je van dezelfde dingen houdt of ontftusel je een geheim familie recept!

Laat ze nog even denken en hun vragen bij stap 4 noteren.

Huiswerk

Lees samen stap 5 en 6 door. Leg uit dat stap 5 en stap 6 huiswerkopdrachten zijn. Vertel vervolgens dat iedereen zijn schrift mee naar huis krijgt en dat je verwacht dat de leerlingen aan je doorgeven wanneer het interview gehouden wordt. Stel zelf een haalbare deadline.

Geef de brief aan de ouders mee naar huis of deel deze met de ouders via app of mail. Zo weten ouders ook van de interviewopdracht en worden eventuele vragen alvast opgevangen.

TIP

Neem het schrift van tevoren door. In dit deel van de lesbrief wordt een suggestie gedaan voor gezamenlijk of zelfstandig werken. Voel je vrij dit aan te passen aan de behoeftes van je groep.

DE TONEELMAKERIJ & OORKAAN & STUDIO FIGUR

KANTJIL EN DE TIGER

LESPAKKET > 5

DEEL 3 >

JE VERHAAL OPSCHRIJVEN

Voorbereiding

☛ Laat iedereen zijn interviewschrift meenemen en op tafel leggen.

Het verhaal van Indra.

Vraag of de leerlingen het verborgen verhaal van Indra's familie hebben kunnen ontdekken. Vragen die hierbij zouden kunnen helpen zijn:

- Waarom zat oom Adé in een kast?
- Wat had oma Billy meegemaakt?
- Indra had last van een gek gevoel, van thuiswee, een gat in haar buik. Wat was dat?
- Wie was nou eigenlijk de oermoeder?
- Wat was er eigenlijk allemaal op het toneel te zien en te horen?

Indra zegt op het einde van de voorstelling:

'je gaat niet alleen dood als je niet eet, maar ook als je niet praat'.

Wat bedoelt ze hiermee?

Je verborgen verhaal opschrijven.

Vraag de leerlingen of het hen gelukt is om een verhaal te 'redden' en hoe dat ging. Vragen die je kunt stellen zijn:

- Zijn jullie iets onverwachts te weten zijn gekomen, iets wat jullie nog niet wisten?
- Zijn jullie door het verhaal anders naar de geïnterviewde gaan kijken?
- Welk gevoel heeft het verhaal jullie gegeven?
- Waarom heeft jullie geïnterviewde juist dat verhaal uitgezocht, denken jullie?
- Wat zal je altijd onthouden van dit verhaal of het moment van het interview?

Vraag of iemand zijn verhaal wil delen.

Sla het schrift open op bladzijde 18 Stap 7.

Lees samen door en laat dan in stilte de opdracht maken, help waar nodig.

**BORN READY TO
FIGHT SOME TIGERS
AND BRING BACK,
SLASH MAKE, SOME
MEMORIES?!**

DE TONEELMAKERIJ & OORKAAN & STUDIO FIGUR KANTJIL EN DE TIJGER

LESPAKKET > 6

DEEL 4 > JE VERHAAL DELEN

Vorbereiding

- ☛ Maak een kring of een ruimte in de klas vrij om te presenteren. Een 'podium'.
- ☛ Houd de schriften bij de hand.

Optie 1 > in groepjes

Maak groepjes van 4 of 5 leerlingen. Laat ze hun verhalen aan elkaar voorlezen. Vraag ze 1 verhaal uit te kiezen wat je goed na zou kunnen spelen.

Laat ze een rolverdeling maken: twee leerlingen vertellen het verhaal en de anderen spelen het.

Zijn er niet zoveel spelers nodig? Er kan ook iemand zijn die de geluiden kan maken en een regisseur. Het verhaal moet starten met een stilstaand beeld. En daar ook weer mee eindigen!

Geef ze 10 minuten de tijd om te oefenen en laat ze daarna presenteren.

Optie 2 > iedereen vertelt

Verdeel de groep in tweetallen en laat ze op elkaar oefenen.

Ze coachen elkaar. Kan het misschien zachter, juist harder, spannender of kan er een geluidseffect bij? Laat ze 10 minuten oefenen en hun verhalen daarna presenteren.

Mocht er een verhaal zijn wat lastig is om te delen, dan mag dat verhaal ook stil in het schrift bewaard worden. Laat deze leerling dan iemand anders helpen.

TIP

Op onze website vind je een link waar je familie verhalen van andere leerlingen uit het land kan beluisteren en vind je nog meer leuke achtergrondinformatie.

<https://toneelmakerij.nl/kantjil/>

TIP

Nodig de geïnterviewden uit. *'Samen herinneren, daar kan geen tijger tegenop!'*

TOT SLOT

Bij deze voorstelling voeren wij ook eenmalig een uitgebreide enquête uit zodat we ons publiek nog beter kunnen bedienen. Heel fijn als je deze zou willen invullen.

DE TONEELMAKERIJ & OORKAAN & STUDIO FIGUR KANTJIL EN DE TIJGER

8+   NEW   ➔ BULAGE

HUISWERKOPDRACHT

BESTE OUDER/VERZORGER

Binnenkort gaat uw kind naar de voorstelling *Kantjil en de tijger*. Een muzikale theatervoorstelling van de Toneelmakerij, Oorkaan en Studio Figur.

De voorstelling gaat over belang van het doorgeven van familie verhalen. Als opdracht bij de voorstelling wordt uw kind gevraagd een familielid te interviewen, over een moment uit hun leven dat ze nooit vergeten zijn. Dat mag een groot moment zijn, maar ook een heel klein moment. Het mag grappig, spannend maar ook verdrietig zijn. Dat bepaalt degene die vertelt zelf.

Uw kind bereidt het interview op school voor. Het interview zelf is huiswerk en vindt buiten schooltijd plaats. Mocht u of iemand van uw familie een uitnodiging krijgen voor dit interview dan weet u alvast waar het over gaat. Misschien heeft uw kind uw hulp nodig bij het maken van de afspraak. Mocht u vragen hebben over de opdracht dan kan u altijd even de leerkracht van uw kind aanspreken.

Alle verhalen zijn waardevol.

Zo kan je er bijvoorbeeld achterkomen..

- ➔ dat je opa ook voetbalde.
- ➔ waarom in jouw familie iedereen zijn schoenen bij de deur zet.
- ➔ dat je vader ook wel eens heel bang is geweest net als jij.
- ➔ waarom je overgrootmoeder niet kon lezen.

Misschien ontfutsel je wel het geheime familierecept!

Kleine en grote verhalen die iets vertellen over de familie of over de familie waarin je wordt opgevoed, zorgen voor verbinding en maken je trots op wie je bent.

KANTJIL EN DE TIJGER

Indra's oma Billy is ziek. In haar kleine woonkamer wacht de hele familie om afscheid van haar te nemen. Maar dan blijkt oma een laatste wens te hebben die alles op z'n kop zet. Indra schiet haar te hulp en voor ze het weet, buitelt ze een verborgen geschiedenis in. Een geschiedenis waar Indra niks van weet en die zich afspeelt in Indonesië, maar niemand heeft tijd om haar te helpen. Gelukkig krijgt ze hulp uit onverwachte hoek.

Indra maakt kennis met sidekick Kantjil, een magisch Javaans dwerghertje met een verrassende linkerhoek. Samen leggen ze de puzzelstukjes van het verleden. Kun je te oud zijn om vroeger nog een plek te geven? Of te jong voor de geschiedenis van je eigen familie?

Reis mee met Indra en Kantjil op hun zoektocht naar het verleden: episch, kwetsbaar, spannend, confronterend én met een flinke dosis Indische humor.

We hopen dat uw kind veel plezier gaat beleven aan de voorstelling. En dat de interviewopdracht mooie momenten of bijzondere gesprekken op gaat leveren.

Voor meer informatie over de voorstelling *Kantjil en de tijger* kijk op www.toneelmakerij.nl

Vriendelijke groet! De Toneelmakerij, Oorkaan en Studio Figur

